

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De quatuor generibus visionum. Cap. LXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

quanto frequentius eis innitentes decipiunt, & minor profectus est in talibus, etiam si vera sunt: licet à rudibus & spiritualium charismatum ignaris, magnæ sanctitatis & sapientiae virtus in huiusmodi consistere aestimetur.

De quatuor generibus visionum.

CAP. LXXV.

QUATUOR sunt genera visionum, & totidem sunt genera revelationum, quamuis & visiones dici possunt & revelationes: quia in eis aliqua secreta revelantur. Quaedam visiones proprie possunt dici corporales, quæ vigilantibus corporaliter ostenduntur: ut Moyses *Exod. 3, 2* vidit Dominum in rubo ardenti, & Patres saepe Angelos visibiliter susceperunt. Ad hanc potest referri quorumlibet sensuum experientia: ut auditus, gustus, odoratus, & tactus: quia visus pro quolibet sensu poni potest. *Exod. Populus videbat voces & lampades, & sonitum buccinae, &c.* Voces namque, & sonitum buccinae non visu, sed auditu percipere potuerunt. Aliæ sunt imaginariae visiones, quæ vigilantibus non corporaliter sed imaginariè ostenduntur siue in somno, siue in excessu mentis raptis: ut visiones Ezechielis & Danielis, & aliorum Sanctorum in nouo & in veteri Testamento. Aliæ similiter imaginariae, quæ dormientibus ostenduntur: ut Iacob vidit Dominum ianixum scalæ: & Pharaon & Nabuchodonosor somnia viderunt præfagia futurorum. Iste omnes conueniunt simul in hoc, quod non solum bonis, sed & malis saepe ostenduntur. Item quod quandoque veræ sunt, & per eas erudiuntur aliqui; & quandoque deceptoriae, quod aliqui per eas deluduntur. *Ezech. Visionem cassam vidistis, & diuinationem mendacem locuti estis.*

1. Visiones corporales

Exod. 3, 2
Eccl. 18, 1 &
19, 1.

Exod. 20, 12

2. Visiones imaginariae vigilantium.

Ezech. 1, 1
Dan. 7, 1

3. Visiones imaginariae dormientium.

Gen. 28, 12
Eccl. 4, 1
Dan. 2, 1

Gen. 13, 7

estis. Item quòd nec faciunt sanctum, nec ostendunt: alioquin Balaam sanctus esset, & eiusasina, quæ vidit Angelum; & Pharaos sanctus esset, qui futurorum prælagia in somno vidit. Item quòd etiam si veræ sunt, tamen per se meritoria non sunt: & qui multa talia videt, non est melior; & qui nulla, non est minor. sicut de miraculis aliquibus. Item quòd pluribus sæpe magis nocuerunt talia quàm profuerunt: quia inaniter inde gloriantes extollebantur. Multi etiam putantes se visionem vidisse cum nil viderunt, seducunt se & alios, vel ad quæstum avaritiæ retorserunt. Multi finxerunt mendaciter se vidisse visiones, ne aut haberentur inferiores cæteris, aut vt præ cæteris honorarentur quasi sanctiores, quibus secreta Dei ostendantur. In quibusdam etiam solent huiusmodi visiones esse præludia infantiæ: quia cerebro cõfuso & fumo ipsum obnubilante, etiam visus oculorum confunditur; vt putet sibi aliquid apparere veraciter, quod phantasticum est & falsum. Eccli. Sicut parrurientis cor tuum phantasias patitur, ne dederis cor tuum in illis. Alia visio est intellectualis, qua illuminatus oculus luce veritatis, purè ipsam veritatem in se contempletur, vel intelligit in visione imaginaria veritatem, quæ in illa significatur: sicut Paulus cum raptus in paradysum vel in tertium cælum, vidit invisibilia, & audiuit verba ineffabilia: quia non corporearum rerum imagines, sed ipsius veritatis splendorem purè intuitus est. Similiter & Ioannes Evangelista licet sub figuris corporearum rerum describat Apocalypsin, creditur tamen omnia purè vidisse & intellexisse, quæ ibi figuratim descripsit, vel propter capacitatem aliorum, quibus ipsa pura veritas præ sui splendore imperceptibilis fuit, vel magis propter

Nu. 22, 28

Ecli. 34. 6

4. Visio
intelle-
ctualis.

1. Cor. 13. 5.

mysteriorum reuelationem, quæ non passim
 omnibus propalanda sunt, vt exerceatur dig-
 ni, & excludatur indigni à sacratorum myste-
 riorum intelligētia; sicut & reliqua sanctarum
 Scripturarum velaminibus sunt operata. Hoc
 signabat velum ante Sancta Sanctorum op-
 pansum, intra quod non licebat populo, sed
 solis sacerdotibus introire. Similiter sanctua-
 rium inuolutū in profectioe Leuitis impo-
 nebatur portādum, quod antequā inuoluere-
 tur, non licebat aliis quàm sacerdotibus con-
 tingere vel videre: hoc significante Spiritu
 sancto, quod profunda Scripturæ mysteria
 perfecti aliquatenus vident: alij autem inuo-
 luta portare debēt, dum sumus in hac vita ve-
 lamine figurarum. Ipsæ enim imaginariarum
 vel corporalium visionum figuræ, etiam cum
 veræ sunt secundum spiritualem significan-
 tiam, non sunt veræ secundum rei existētiā.
 Non enim verum est substantialiter esse bo-
 ues in cælo vel leones vel aquilas, & alia quæ
 in Apocalypsi & aliis Prophetarum visionibus
 describuntur, sed ibi sunt cælestes virtutes,
 quarum merita vel officia istarum bestiarum
 & aliarum rerum proprietatibus, figuratiter
 designantur. Credimus Christum glorifica-
 tum corporaliter esse in cælo, nec vltā secun-
 dū suæ substantiæ veritatem nasci de virgi-
 ne, lactari vel pati, vel alia quæ Euāgelica do-
 cet historia eum fecisse, cum corporaliter cum
 hominibus in terra conuersabatur: & tamen
 sic sæpe refertur aliquibus Sanctis & deuotis
 apparuisse in visione, vel nascens vel in matris
 gremio contentus, vel extensus in cruce: non
 quod ita secundum veritatem fieret, sed quod
 illis propter aliquam singularem consolatio-
 nem & deuotionis exercitationem, vel propter
 aliquam spiritualem significationem sic ap-
 pareret.

Exo 26,

33. & 27, 21

Nu 4, 20

paret. Scimus enim quòd Christus resurgens rom. 6,9
 ex mortuis, iam non moritur, & mors illi vltra
 non dominabitur: sic nec vltra corporaliter la-
 ctabitur vel nascetur. Ita de aliis Sanctorum
 vel Angelorum apparitionibus est tenendum.
 Non videtur autem prætereundum, quia qui- Visiones
 seductoriũ
 spirituum.
 dam decepti à seductoriis spiritibus vel pro-
 priis falsis opinionibus, putant sibi apparere
 in visione vel ipsum Christum vel eius glorio-
 sissimam genitricem; & non solum amplexi-
 bus & osculis, sed & aliis indecentioribus ge-
 stibus ab eis demulceri: vt sicut spiritus ip-
 sorum interiùs, ita & caro exteriùs sibi cõgruo
 oblationis sensu sensibiliter demulceatur, &
 carnaliter confoletur: quod non solum est fal-
 sum & seductoriũ, sed etiam blasphemia gra-
 uis esse liquidò comprobatur. Spiritus sancti
 visitatio sicut contra omnia vitia reprimenda
 & detestanda infunditur; ita etiam singulari-
 ter contra carnales illecebras opponitur. Et
 vbi spiritus munditiæ suo iubare resplende-
 rit, continuo omnes prauæ voluptatis motus
 euanescere, & velut tenebras superueniente
 lumine disparere necesse est. De his verò, qui
 cum aliquando dulcedinem spiritualem sen-
 tiunt, & mox carnalis delectationis pruritu
 fœdantur: nescio quid iudicem, nisi quòd po-
 tiùs eligo illis carere floribus quos de luti sor-
 dibus legere deberem. Et sicut illos damnare
 non audeo, qui inuiti quandoque in spiritua-
 libus affectionibus carnalis fluxus liquore
 maculatur; ita etiam excusare nequeo, qui ta-
 li fluxui ex consensu condelectantur, qualif-
 cunque eorum intentio videatur.

A a §

De